

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»

В. В. Березуцький

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Текст лекцій

для студентів за напрямком підготовки 6.170202 – Охорона праці

Харків 2014

УДК 331.45

ББК 65.247

Б48

Рецензент:

Логвінков С. М. – д-р техн. наук, проф., завідувач кафедри «Технології, екології та безпеки життєдіяльності» ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Затверджено редакційно-видавничою радою
Національного технічного університету «ХПІ»
Протокол №1 від 04.06.2014. Поз. 198

Березуцький В. В.

Б48

Текст лекцій із дисципліни «Вступ до спеціальності» для студентів за напрямком підготовки 6.170202 – охорона праці / В. В. Березуцький. – Х. : Вид-во ТОВ «Щедра садиба плюс», 2014. - 208 с.

ISBN 978-617-7188-93-2

Розглянуто основні базові питання за програмою дисципліни «Вступ до спеціальності»: основні етапи розвитку науки про захист людини від шкідливого та небезпечного впливу техногенного виробничого середовища; сучасний стан охорони праці; концепція сталого розвитку суспільства та охорона праці; теоретичні основи єдиної системи із безпеки у державі.

Призначено для студентів ВНЗ спеціальностей з охорони праці, інженерно-технічних працівників.

Іл. 15. Табл. 5. Бібліогр. 11

УДК 331.45

ББК 65.247

ISBN 978-617-7188-93-2

© Березуцький В. В., 2014

ЗМІСТ

1. Лекція 1. Вступ.....	4
2. Лекція 2. Розділ 1. Основні етапи розвитку науки про захист людини від шкідливого та небезпечного впливу техногенного виробничого середовища. Тема 1. Суспільство та розвиток суспільних виробничих відносин... 18	
3. Лекція 3. Тема 2. Концепція формування цілісної системи знань з питань охорони праці.....	37
4. Лекція 4. Розділ II. Сучасний стан охорони праці. Тема 3. Стан охорони праці в Україні.....	48
5. Лекція 5. Тема 4. Засади державної політики в Україні із питань охорони праці.....	65
6. Лекція 6. Тема 5. Основні принципи організації охорони праці.....	75
7. Лекція 7. Тема 6. Базові основи законодавства з охорони праці та створення безпечних для працівників умов праці.....	87
8. Лекція 8. Розділ III. Концепція сталого розвитку суспільства та охорона праці. Тема 7. Міжнародні та державна концепції сталого розвитку суспільства та забезпечення безпеки життя та праці	101
9. Лекція 9. Тема 8. Угоди та гарантії безпеки праці на робочому місці. Колективні договори.....	108
Тема 9. Пільги та компенсації при роботі у несприятливих умовах. ЗІЗ.	122
10. Лекція 10. Тема 10. Охорона праці пільгових категорій працівників. Граничні норми для жінок, неповнолітніх, інвалідів.	126
11. Лекція 11. Розділ IV. Теоретичні основи єдиної системи із безпеки у державі. Тема 11. Виробниче середовище. Виробничі шкідливі та небезпечні чинники	135
Тема 12 Основні поняття про виробничий травматизм та професійне захворювання. Травматизм невиробничого характеру... 138	
12. Лекція 12. Тема 13. Соціальний захист потерпілих на Виробництві	146
13. Лекція 13. Розділ V. Система підготовки бакалаврів (інспекторів) та спеціалістів з охорони праці. Тема 14. Навчання у університеті на рівні бакалавр (бакалаврат).....	153
14. Лекція 14. Тема 15. Навчання у університеті на рівні магістра. Основні професійні дисципліни рівня спеціаліста та магістра.	164
Тема 16. Виробничі спеціальності за напрямом «охорона праці».	177
15. Лекція 15. Тема 17. Науковий розвиток фахівця після закінчення базового навчання в університеті.	193
16. Питання для самоперевірок	200
17. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	203
18. ДОДАТКИ	204